

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος	Γιαννάκης Γαβριήλ
Γιώργος Κάρουλλας	Ζαχαρίας Κουλίας
Χάρης Γεωργιάδης	Παύλος Μυλωνάς
Κώστας Κώστα	Χρίστος Χρίστου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 25 Νοεμβρίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Υπαρχηγός Εθνικής Φρουράς συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Αλέκος Τρυφωνίδης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου, ώστε η διοικητική πράξη έκδοσης δελτίου υγείας που χορηγήθηκε σε στρατεύσιμο ο οποίος έχει κληθεί και καταταγεί στην Εθνική Φρουρά από το έτος 2019 και εντεύθεν να ανακαλείται από την εκδίδουσα αρχή, ήτοι το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΑ, σε περίπτωση που στον εν λόγω στρατεύσιμο χορηγήθηκε, μετά την έκδοση του δελτίου υγείας, προσωρινό απολυτήριο είτε λόγω ακαταλληλότητας για στράτευση (I/5) είτε λόγω χορηγηθείσας σε αυτόν αναβολής εκπλήρωσης της υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας, λόγω νοσήματος ή πάθησης που σχετίζεται με την ψυχική του υγεία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία στο πλαίσιο εξέτασης λήψης επιπρόσθετων νομοθετικών μέτρων για αντιμετώπιση του φαινομένου της φυγοστρατίας, συνεπεία του οποίου η Εθνική Φρουρά στερείται των υπηρεσιών εθνοφρουρών, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η δυνατότητά της να εκπληρώσει επιτυχώς την αποστολή της.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η φυγοστρατία και οι συνέπειές της, που επηρεάζουν την επιχειρησιακή ετοιμότητα της Εθνικής Φρουράς για εκπλήρωση της αποστολής της, καθώς και ο τρόπος αντιμετώπισής της εμπίπτουν στη σφαίρα της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή/και της δημόσιας ασφάλειας, ως εκ τούτου εκ του συντάγματος δικαιολογείται η εισαγωγή περιορισμών στην άσκηση του δικαιώματος εκάστου προσώπου να ασκεί οποιοδήποτε επάγγελμα ή να επιδίδεται σε οποιαδήποτε απασχόληση ή επικερδή εργασία.

Σημειώνεται ότι η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία από το Υπουργείο Άμυνας, ύστερα από διαβούλευση με το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη της βασικής νομοθεσίας, δεν εκδίδεται δελτίο υγείας, σε περίπτωση που ο αθλούμενος είναι στρατεύσιμος, έχει κληθεί και καταταγεί στην Εθνική Φρουρά από το έτος 2019 και εντεύθεν και κατέχει προσωρινό απολυτήριο είτε λόγω ακαταλληλότητας για στράτευση (I/5) είτε λόγω χορηγηθείσας σε αυτόν αναβολής εκπλήρωσης της υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας, λόγω νοσήματος ή πάθησης που σχετίζεται με την ψυχική του υγεία.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου στην επιτροπή ο Υπουργός Άμυνας ανέφερε ότι κατά την εφαρμογή της πιο πάνω διάταξης διαπιστώθηκε ότι εθνοφρουροί κατατάσσονται στην Εθνική Φρουρά και κατά τη διάρκεια σύντομης παραμονής στις

τάξεις της εξασφαλίζουν δελτίο υγείας και ακολούθως αναβολή ή απαλλαγή (1/5) για λόγους ψυχικής υγείας, χωρίς να επηρεάζεται το εκδοθέν δελτίο υγείας που κατέχουν. Συνεπώς, με την πιο πάνω ισχύουσα διάταξη δεν εξυπηρετείται στον απόλυτο βαθμό ο σκοπός για τον οποίο αυτή θεσπίστηκε, εφόσον εξακολουθεί να παρατηρείται το φαινόμενο της φυγοστρατίας.

Ο πρόεδρος του ΚΟΑ ανέφερε ότι η υφιστάμενη διάταξη της υπό συζήτηση βασικής νομοθεσίας, με την οποία απαγορεύεται η έκδοση δελτίου υγείας σε αθλούμενο στρατεύσιμο ο οποίος κατέχει προσωρινό απολυτήριο ή στον οποίο χορηγήθηκε αναβολή εκπλήρωσης της υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας, έχει επιτύχει σε μεγάλο βαθμό τον σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε, ήτοι την αντιμετώπιση της φυγοστρατίας. Ωστόσο, κατά την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης παρατηρήθηκε κενό στην υπό συζήτηση νομοθεσία λόγω της μη συμπερίληψης σε αυτή πρόνοιας για ακύρωση του δελτίου υγείας από την εκδίδουσα αρχή, στην περίπτωση αθλητών οι οποίοι κατατάσσονται στην Εθνική Φρουρά, εξασφαλίζουν την έκδοση ή την ανανέωση δελτίων υγείας και ακολούθως με διάφορα προσχήματα επιτυγχάνουν απόλυση, με αποτέλεσμα να παραμένει στην κατοχή τους το δελτίο υγείας. Ο ίδιος εξέφρασε την ετοιμότητα του ΚΟΑ να εφαρμόσει την προτεινόμενη νομοθεσία και να προβεί σε ακύρωση δελτίων υγείας. Ωστόσο, αναφέρθηκε στις δυσκολίες που ενδέχεται να προκύψουν σε σχέση με την επίδοση στον ενδιαφερόμενο αθλούμενο της απόφασης για ανάκληση δελτίου υγείας και εξέφρασε την άποψη η ανάκληση να γίνεται χωρίς την υποχρέωση επίδοσης της σχετικής απόφασης και χωρίς την παροχή δικαιώματος ακροάσεως στον ενδιαφερόμενο.

Η επιτροπή εξέφρασε προβληματισμούς σε σχέση με το πιο πάνω ζήτημα που ήγειρε ο πρόεδρος του ΚΟΑ και μέλη της εισηγήθηκαν τουλάχιστον η οικεία ομοσπονδία ή το σωματείο στο οποίο ανήκει ο αθλούμενος να ενημερώνεται κάθε φορά για τις αποφάσεις ανάκλησης δελτίων υγείας από την εκδίδουσα αρχή.

Περαιτέρω, ο πρόεδρος της επιτροπής ζήτησε όπως ενημερωθεί από την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για το κατά πόσο είναι νομικά επιτρεπτή η αναδρομική εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης από το έτος 2019 και μετά, οπότε ψηφίστηκε η διάταξη που απαγορεύει την έκδοση δελτίου υγείας για τους λόγους που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Τοποθετούμενη στα πιο πάνω ζητήματα, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι η αναδρομική εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης είναι επιτρεπτή, εκτός εάν επηρεάζονται θεμελιώδη συνταγματικά δικαιώματα. Εν προκειμένω, η ίδια δήλωσε ότι κατά τον νομοτεχνικό έλεγχο στον οποίο προέβη δε διαπίστωσε οποιαδήποτε παραβίαση και έχει περιληφθεί σχετικό προοίμιο στην προτεινόμενη ρύθμιση, ώστε να διασφαλιστεί η συνταγματικότητά της.

Όσον αφορά το δικαίωμα ακροάσεως, η ίδια δήλωσε ότι, όπως είναι διατυπωμένη η προτεινόμενη ρύθμιση, το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΑ έχει δέσμια αρμοδιότητα για ανάκληση δελτίων υγείας, δηλαδή η αρμοδιότητά του ενέχει το στοιχείο της υποχρεωτικότητας, εφόσον επιβάλλεται από τον νόμο, οπότε δεν κρίνεται σκόπιμη η παραχώρηση του δικαιώματος ακροάσεως στο διοικούμενο. Συναφώς, διαβεβαίωσε ότι μετά την απόφαση για ανάκληση δελτίου υγείας, ο διοικούμενος θα μπορεί να προσφύγει στον ΚΟΑ και, αφού δώσει επαρκείς εξηγήσεις, ο ΚΟΑ να ανακαλέσει την προηγούμενη απόφασή του και να τερματίσει την ανάκληση δελτίου υγείας. Περαιτέρω, εξέφρασε την άποψη ότι ο διοικούμενος πρέπει να ενημερώνεται σε σχέση με πράξη δυσμενή για τον ίδιο, όπως είναι η ανάκληση δελτίου υγείας.

Σε μεταγενέστερο στάδιο, ο Υπουργός Άμυνας ενημέρωσε την επιτροπή ότι, ύστερα από διαβούλευση μεταξύ του υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του ΚΟΑ, αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

1. Ως προς το ζήτημα που τέθηκε για το δικαίωμα ακροάσεως, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το νομοσχέδιο, η αρμοδιότητα της εκδίδουσας αρχής να ανακαλεί τα δελτία υγείας είναι δέσμια και όχι αποτέλεσμα διακριτικής ευχέρειας, δεν απαιτείται οποιαδήποτε προσθήκη στο νομοσχέδιο. Δηλαδή, εφόσον διαπιστωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων του προτεινόμενου νόμου, το δελτίο υγείας θα ανακαλείται ως αυτόματη συνέπεια και όχι ως αποτέλεσμα στάθμισης και αξιολόγησης της υποκειμενικής συμπεριφοράς του διοικούμενου. Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, όταν η διοικητική πράξη επέρχεται απευθείας από τον νόμο ως αυτόματη συνέπεια, ως αποτέλεσμα δηλαδή δέσμιας εξουσίας και όχι ως αποτέλεσμα διακριτικής ευχέρειας, είναι άσκοπη η ακρόαση είτε πριν είτε μετά την έκδοση της πράξης με τη μορφή της ιεραρχικής προσφυγής.
2. Όσον αφορά την ανάγκη ενημέρωσης για την απόφαση του ΚΟΑ να ανακαλεί δελτίο υγείας, αποφασίστηκε όπως συμπεριληφθεί στο νομοσχέδιο σχετική πρόνοια.

Στη βάση των πιο πάνω, το Υπουργείο Άμυνας υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου στο οποίο περιλήφθηκε πρόνοια, σύμφωνα με την οποία η πράξη ανάκλησης δελτίου υγείας θα κοινοποιείται αμέσως στον αθλούμενο στρατεύσιμο, καθώς και στην οικεία ομοσπονδία και σωματείο στα οποία αυτός ανήκει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του αναθεωρημένου, στη βάση των πιο πάνω, κειμένου του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

29 Νοεμβρίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.01.062.189-2021